

Kázání o třetí neděli postní

Mons. Petr Piřha

20. března L. P. 2022

Liturgické texty cyklu C

Bratři a sestry,

nelze mlčky přejít situaci, kterou procházíme. Vzpomeňme na spravedlivého Joba: *Jestliže dobré věci přijímáme z Boží ruky, proč nepřijímáme i zlé?* Reptali jsme už při morové ráně – a přišla další. To nás vzpamatovalo. Je dobře, že jsme se sjednotili, vzdorujeme zlu a pomáháme bratřím, jejich ženám a dětem. Měli bychom si však uvědomit několik věcí. Předně to, že ruští vladaři (nikoli vždy zubožený lid) jsou zákešní, krutí vládci agresivní imperiální velmoci už mnoho staletí a budou takoví i staletí následující. Starší dvě generace to vědí dobře. Bratříčkovat a spolupracovat s nimi má charakter velezrady. Dále musíme počítat s tím, že důsledky války budou trvat léta a že naše ekonomická úroveň řádově poklesne. Konečně, že neseni vlnou solidarity bychom měli přijmout, že solidarita není dočasný stav, ale stav trvalý a že bez ní společnost nemůže zdravě existovat.

Obraťme se však k dnešním textům. Začnu Pavlovým listem do Korinta. Úryvek je zcela jasný. Apoštol nás vyzývá k poslušnosti vůči Bohu s odkazem na zkušenost z Exodu. Tomu odpovídá i první část dnešního evangelia. V druhé jeho části je uloženo podobenství o fíkovníku. Je průhledné. Fíkovník je neplodný člověk, zvláště křesťan, který nekoná dobré skutky. Majitel je Hospodin a zahradník je přímlovce, tedy Kristus vyslaný na Hospodinovu vinici. Okopání je šancí, kterou nám Hospodin dává, abychom se mohli obrátit.

Většího rozboru vyžaduje starozákonní text o povolání a následném vyslání Mojžíšově. Tento úryvek by však postačil k napsání celé knihy. Na to bych jednak nestačil, jednak bych ji nemohl předčítat a komentovat až do pondělního večera. Upozorním proto na několik myšlenek a s těmi se můžete bavit až do příští neděle.

Začnu drobností, která nemusí uniknout jen fyzikům. Hořící keř byl vlastně ve stavu plasmatu, tedy podoben Slunci, které hoří a zároveň kondenzuje. Vykladačům zázraků jako přirozených jevů připomenu, že uvést suchý keř do tohoto stavu je pořádněj zázrak, a nebudu se zabývat výkladem, že celé stvoření je zázrak, včetně jich samých i s tím, že to nechápou.

Zásadní je odpověď na otázku po Božím jménu, které zní *Jsem, který jsem*. To, co vede Mojžíše k tomu, aby si zahalil tvář a vrhl se na zem (Hospodin to nežádal, chtěl jen, aby se Mojžíš zul a zůstal stát opodál), je po mém soudu suverenita Božího sebevědomí. Naše autorita stojí a padá, vzrůstá a klesá s naším sebevědomím. Sebe-vedomí je pravdivé poznání sebe samého, nemluvě ani o tom, že slovo autorita je odvozeno od autor, tj. opírá se o námi dosažené dílo. Není divu, že autorita Boha stvořitele je, jaká je.

Další důležitá věc je, že Boží jméno není substantivum, ale sloveso, v daném případě označení stavu, který je neměnný a zároveň plný konání. TO plně odpovídá obrazu hořícího keře, odkud Bůh mluví. Vzniká otázka, v jakém z gramatických tvarů jméno Boží je. Infinitiv to není. Bůh je stvořitel. Prvé stránky Bible jasně svědčí, že to je imperativ: Bůh řekl 'Budiž'... a bylo... Vidíme tedy, že Boží vůle je ve všem naprostá, a můžeme přemýšlet, co doopravdy říkáme slovy: *Bud' vůle tvá*. Je to vyznání víry a úplné poslušnosti. Když se teď připravujeme na Velikonoce, zdůrazní a přiblíží nám to Kristův boj v zahradě Getsemanské: *Ne má, ale tvá vůle se staň!* Vzpomeňme rovněž úvodu Janova Evangelia, kde se objasňuje Kristovo narození. Mám na mysli dva verše: *Na počátku bylo Slovo*. V řeckém textu je jasně řečeno logos, smysl. Ten již před stvořením světa existoval a reprezentuje řád a smysl všeho. A Logos se stává lidským tělem. Zrození Krista je zvěstováním smyslu našeho života. Vzpomeneme-li se na jiný Janův výrok: *Bůh je Lásky*, ozřejmí se nám celý náš život. Čekáte, že teď řeknu Amen. Jenže to musím ještě trochu odložit. Nejsem si totiž jist, že byste domysleli dvě věci, a proto je raději vyslovím. Prvá je, Bůh je bytí jako takové, zcela čiré. Řekl jsem, že Bůh je sám sebou a nikým se nestane. Druhá je závažnější. My, každý jako naprostý originál, jsme stvořeni skrze Slovo-Logos. Nadto je toto slovo v nás a pokud ho neumlčíme, dá nám dorůst k plnému smyslu jednoduchého bytí. To znamená, že nás Bůh přijme nikoli k sobě, jak mylně říkáme, nýbrž v sebe. Kristovo *včlověčení* nám otevírá možnost, abychom se *vbožili*. Amen.